

PAJTÓKNÉ TARI ILONA

PRO SCIENTIIS ET ARTIBUS – 250 ÉV MÚLTÁN
A SZÁNDÉK MEGVALÓSULT*Szellemi és épített hagyaték*

Albert Einstein szerint *Az idő korántsem olyan, amilyennek látszik. Nemcsak egy irányban halad, hanem egyszerre létezik benne a jövő a múlttal.*

Egyetemünk múltja 18. századi történelemben gyökeredzik, és ma is hatással van életünkre, jelen és jövőbeni munkánkra egyaránt. Ez a hatás nemcsak Eger, hanem egész Magyarország, sőt a barokk kori Európa múltjából is fakad.

A közvetítő a múlt és a jelen között az európai horizontú gondolkodó, Eszterházy Károly püspök, az Egri Egyházmegye egykori főpásztora, aki korának egyik legműveltebb mecénásaként megépítette az Egyetemi Házat a *Tudományok és művészetek javára* (Pro scientiis et artibus).

Antalóczi Lajos, az érseki könyvtár korábbi igazgatójának leírásából¹ tudjuk, hogy Eszterházy Károly a magyar építészettörténetben szinte páratlan szeretetet és gondoskodást tanúsított az épülő Universitas iránt. Az épület monumentalitása, művészi kvalitása, milliók által megcsodált értékei nem csupán Eszterházy zsenialitását tükrözik, de arról is képet nyújtanak, hogy milyenek képzeltek el a 18. század második felében egy méltóan megépített és felszerelt négyfakultásos egyetemet.

Az egyetemépítő püspök bölcséleti, hittudományi, jogi és orvosi karral működő egyetemet kívánt létesíteni. Benne könyvtár, kápolna és vizsgaterem, tantermek, állattani és botanikai múzeum, szertárak. A kor legmodernebb eszközeivel felszerelt csillagászati torony, amihez hasonló nem sok helyen állt az akkori Európában. Az épületben nyomda működött, ahol nemcsak latin nyelvű teológiai munkák jelentek meg, hanem énekeskönyvek, szépirodalmi művek, tankönyvek és a reformkatolicizmus szellemiségét tükröző modern olvasmányok is, s egyre több magyar nyelvű mű. Az épület 1774-re állt készen az oktatás befogadására. Ebben az évben költözött át a püspöki iskola valamennyi képzése a Foglarianumból a Liceumba. Bár a 18. század utolsó évtizedeire nyilvánvaló lett, hogy a bécsi udvar nem támogatja az egri egyetem létrehozását, és a magyar felsőoktatási intézmények akkori rendszerében az csupán líceumnak tekinthető, de ekkorra már felépült a Domus Universitatis, az „egri tudományok háza”, ahogyan a Tudományos Gyűjtemény 1819-ben nevezte.

¹ ANTALÓCZI, L., *Az egri Főegyházmegyei Könyvtár története (1793–1989)*, Főegyházmegyei Könyvtár, Eger 1996.

Az Egyetemi ház, a máig Líceumnak nevezett épület mindig az oktatás szolgálatában állt. A legfontosabbakat kiemelve itt működött a Püspöki Jogakadémia és 1828-tól a Pyrker János egri érsek által megalapított, első magyar nyelvű tanítóképző intézet is.

Az egri egyetem létrehozásának gondolata 1880-ban éledt újjá ismét. Erről olvashatunk a Magyar Állam című országos napilap 1892-es cikkében: *„egy magyar katolikus egyetem fölállításának égető szüksége... közóhajtássá vált. Már akkor kimondatott, hogy e célra legalkalmasabb hely Eger, mind középponti fekvésénél, mind azon kedvező körülménynél fogva, mert Eger e célra egy pompás épülettel az Esterházyféle lyceummal rendelkezik.”*

Az egri egyetem megalapításának kérdésével 1880 és 1910 között a helyi sajtó is több alkalommal foglalkozott. Az ezt követő két és fél évtizedes cenzúra után Tóth József jogakadémiai tanár emelte be újra a közgondolkodásba az egri egyetem gondolatát, amihez aztán többen is csatlakoztak. A második világháború befejezését követően a Magyar Irodalom- és Művészetpártoló Egyesület képviselőjében Gyomlai László *Egri Katolikus Eszterházy Tudomány Egyetem* címmel készített tervet, amit Mindszenty bíboros elé tárt. Mindszenty József bíboros 1947 végén a katolikus egyetemről a hívekhez intézett levelében így fogalmazott: *„Nem ismeretlen a katolikus hívők előtt, hogy a Magyar Katolikus Püspöki Kar folyó évi tavaszi püspökkari ülésén nehéz idők sürgető szavára kimondotta, hogy Egerben katolikus egyetemet létesít, ... mert azt akarja, hogy a katolikus szülők gyermekei legmagasabb szellemi kiképzésüket is az egyén, a család és a nemzet javára, az Egyház szellemétől és erkölcsi elveitől irányított egyetemen nyerjék”.*

Az 1948-ban bekövetkezett államosítás azonban egy időre ismét útját állta a katolikus egyetem megvalósulásának. A vallásellenes szocialista rendszer kizárta az Egyházat a közoktatásból és a felsőoktatásból.

A Gondviselő azonban a legnehezebb időben is mindig jelen van, és nem hagyja el az övéit, ahogy Máté evangéliuma 28. fejezet 20. verse mondja: *„Íme, én veletek vagyok minden nap a világ végezetéig.”* 1990. július 1-től diákok és oktatók szavazatainak eredményeképpen az intézmény felvette Eszterházy Károly egyetemépítő püspök nevét. A rendszerváltás után az Egri Hittudományi Főiskolával való együttműködésben a hittanárok képzése is megjelent a főiskolán. 2014-ben létrejött az *Esterhazyánium Tudományos Kutatócsoport* az egyetemépítő püspök szellemi és kulturális örökségének feldolgozására. 2016. július 1-től az intézmény főiskolából egyetemmé vált.

Eszterházy Károly szellemisége egyre inkább áthatja az Egyetemünket. Az egyetemépítő püspök üzen nekünk öröksége által – csak meg kell fejtenünk az üzenetét. Nyitott szemmel, szívvel és lélekkel kell befogadnunk a körülöttünk létező materiális és spirituális hatásokat. Fel kell ismernünk, hogy a korszerű műveltség terjesztésének eszméjét közvetíti és jelképezi a Domus Universitatis ma is, mint negyed évezreddel ezelőtt. Észre kell vennünk, hogy az Egyetemi ház reprezentatív termeinek Eszterházy Károly lelkületét is tükröző freskói komplex egészset alkotnak: *Traditio – Scientia – Pietas*. Fel kell ismernünk, hogy a *Traditio*

(*Szent hagyomány*) biztos alapot jelent kultúránk tovább éléséhez. Fel kell ismernünk, hogy az *eruditio* (oktatás, műveltség), a *scientia* (tudomány) és a *sapientia* (bölcsség) egymásra ható energiák.

A múlt kötelez – A fenntartóváltás körülményei

A hagyományok teszik lehetővé, hogy az elődök kultúráját a jövő nemzedékének átörökítsük. Az Eszterházy Károly Egyetem hagyományai szorosan kötődnek a Katolikus Egyházhoz, az Egri Főegyházmegyéhez. Erős kohézió van a pedagógusképzést fő profilként végző Eszterházy Károly Egyetem és az Egri Főegyházmegye között, ahol közel száz köznevelési és szakképzési intézmény és feladatellátási hely működik egyházi fenntartásban. Ezek a köznevelési intézmények is felhasználói annak a pedagógiai innovációnak, amelyet az egyetem fejlesztett és terjeszt szerte az országban.

A Főegyházmegye területe, mely részben megfelel az Egyetem vonzáskörzetének, Magyarország egyik sok hátránnyal küzdő régiója. A gazdasági és a szociális felemelkedésnek kulturális és hitéleti dimenziói is vannak, ebben az úgynevezett harmadik misszióban szorosan együtt tud működni az Egyetem és a Főegyházmegye. Az egyetemi képzéseket elvégzett szakemberek olyan hitbéli és nemzeti elkötelezettséggel rendelkezzenek, mely őket szülőföldjük felelős polgáraivá teszi. Az Egyetem és a Főegyházmegye kiemelten fontosnak tartja a szülőföldön maradás elősegítését, hogy az itt képzett fiatalok helyben végezzék majdani munkájukat a régió felemelkedéséért.

Az 2010-es évek végén a hazai felsőoktatásban jelentős változások indultak el, számos intézményben történt fenntartóváltás. Az 2016-ban megjelent „*Fokozatváltás a felsőoktatásban*” középtávú szakpolitikai stratégia kifejezte szándékát és kormányzati támogatását a magyar felsőoktatás megújítására.

A kormány célja a hatékony és korszerű felsőoktatás működtetése. Ennek megvalósítása érdekében modellváltás, illetve fenntartóváltás történt a felsőoktatási intézményekben. Ez megnyilvánult alapítványi fenntartói vagy egyházi fenntartói működésben. Minden esetben, így Egyetemünk jövőjét tekintve is cél a versenyképesség fokozása, a tudományos és innovációs teljesítmény emelése.

Az egyetem jövőjének a kulcsa a több évszázados hagyomány értékeinek megőrzése mellett a gazdasági és társadalmi kihívásokra való megfelelő válaszok megadásában rejlik. Küldetése innovatív, szolgáltató szemléletű oktatás és kutatás biztosítása a bölcsészettudományok, az informatika, a gazdaságtudományok, a hitélet, a műszaki tudományok, a művészet és művészetközvetítés, a pedagógusképzés, a sporttudomány, a szőlészet-borászat, a társadalomtudományok és a természettudományok területein, a regionális és országos gazdasági, munkaerőpiaci igények figyelembevételével.

2020 nyarán az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) részéről megerősítést kapott az Eszterházy Károly Egyetem fenntartóváltásának lehetősége. Az Eszterházy Károly Egyetem és az Egri Főegyházmegye évszázadokon átívelő kapcsolatát és közös értékrendjét figyelembe véve fogalmazódott meg, hogy az Eszterházy Károly Egyetem egyházi fenntartásban folytassa tovább működését.

Ekkorra már az öt karon, 10 képzési területen – a régió szellemi központjaként – működő, országosan és nemzetközi szinten is elismert Egyetemünk felkészült arra, hogy visszatérjen az alapító Egri Főegyházmegye szárnyai alá, és Eszterházy Károly Katolikus Egyetemenként folytassa küldetését.

2020 októberében az Érseki Palotába áthelyezett szenátusi ülésünkön, dr. Ternyák Csaba Érsek Úrral és tanácsadó testületével együttesen megkezdődött a jövőbe mutató közös gondolkodás, ahol a testület, a rendelkezésre álló információk és körülmények ismeretében egyhangúlag támogatta a fenntartóváltás lehetőségét (*Határozat: 120/2020. X.28.*)². Egyidejűleg az is megfogalmazásra került, hogy párbeszéd, további közös gondolkodás kezdődjön el a leendő fenntartóval és az egyetemi polgárokkal.

A szenátorok, a választóközvetükhöz tartozó munkatársak, hallgatók körében lefolytatott egyeztetések során felmérték a fenntartóváltás lehetőségével kapcsolatos véleményeket, kérdéseket. Ezeket eljuttatták az Egyetem vezetéséhez. Novemberben egyetemünkön megalakítottuk a fenntartóváltást segítő munkabizottságot. A beérkezett kérdéseket, javaslatokat egyenként sorra vettük, a Főegyházmegye vezetőivel áttekintettük és megfogalmazásra kerültek a tervezett fenntartóváltás alapelvei.

Az egyeztetések eredményességére tekintettel dr. Ternyák Csaba Érsek Úr, 2020. december 9–11-én tartott Magyar Püspökkari Konferencia véleményét kérte az intézmény fenntartásba vételével kapcsolatosan, mely előterjesztést a Magyar Katolikus Egyház vezetői támogattak. Így sor került az átvételi szándék megerősítésére az Innovációs és Technológiai Minisztérium felé.

A kölcsönös szándéknyilvánítást követően az ITM kezdeményezésére december végén megalakult az Eszterházy Károly Egyetem fenntartóváltását előkészítő háromoldalú Munkabizottság (ITM – Egri Főegyházmegye – Eszterházy Károly Egyetem), mely

² Határozat: 120/2020. (X.28.)

1. Az Eszterházy Károly Egyetem Szenátusa jelen határozata értelmében felhatalmazást ad dr. Pajtkné dr. Tari Ilona rektor részére – hivatkozással az Innovációs és Technológiai Minisztérium előzetes tájékoztatására – arra vonatkozóan, hogy megkezdje a tárgyalásokat az Egri Főegyházmegye vezetőivel annak lehetőségéről, hogy az intézmény fenntartói joga a Katolikus Egyházhoz kerüljön.
2. A testület, a rendelkezésre álló információk és körülmények ismeretében támogatja a felvetést, és kéri, hogy az érdemi, megalapozott döntés meghozatalához kerüljön sor a feltételek részletes kidolgozására.
3. A testület arról is rendelkezik, hogy a fenntartóváltás lehetőségéhez kapcsolódóan párbeszéd, közös gondolkodás kezdődjön el az egyetemi polgárokkal.

a Covid19-világjárványra tekintettel online módon hetente ülésezett, egyeztetette az aktuális és előkészítő teendőket, segítve a folyamat érdemi, zökkenőmentes lebonyolítását.

A fenntartók képviselőivel közösen sor került az egyetemi ingatlanok bejárására, állapotaik felmérésére, ez alapján meghatároztuk a fejlesztési elképzeléseket, melyek megnyilvánulhatnak az ingatlanállomány fejlesztésében és amelyeket – a közben nagy lendülettel készített – Intézményfejlesztési Tervben (IFT) is deklaráltunk. Ez szolgált alapul a két fenntartó megállapodásához, valamint a Kormány érdemi döntéshozatalához, a parlamenti előterjesztéshez.

Ezzel a fenntartóváltás folyamata egy új szakaszba érkezett. A kormánydöntés meghozatalát megelőzően, 2022 február 17-én szenátusi ülést tartottunk, hogy a kormány-előterjesztés előkérdéseként kérjük a Szenátus véleményét. A szenátusülésen ismertetésre került a folyamat alapelveire vonatkozó munkaanyag, valamint a fenntartóváltás várható következményei az Egyetem vonatkozásában.

A szenátorokon és állandó meghívottakon kívül jelen volt dr. Stumpf István, a felsőoktatási modellváltással és az új fenntartói modell működésével kapcsolatos kormányzati feladatok koordinációjáért felelős kormánybiztos, valamint Hegyi László, az egyházi felsőoktatási és szakképzési intézmények fejlesztéséért felelős miniszteri biztos is, akik lehetőséget biztosítottak a Szenátus tagjai részére esetleges kérdések feltevésére.

Érdemi vitát követően a Szenátus 21 igen, 0 nem és 0 tartózkodás mellett másodsor is a jelen lévők 100%-os támogatásával szavazott a fenntartóváltás mellett. (Határozat: 6/2021. II.17.)³

A Kormány március 24-i kormányülésén támogatást nyert Egyetemünk fenntartóváltásának előterjesztése. Az erről szóló törvényjavaslatot március 31-én nyújtotta be Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes a Parlamentnek 2021. április 27-én.

Két jogszabály született ennek kapcsán: 2021. évi XII. törvény az Eszterházy Károly Egyetem fenntartói jogának az Egri Főegyházmegye részére történő átadásáról és az ehhez kapcsolódó vagyonszétválásról (kihirdetve 2021. április 30.) és a 2021. évi VIII. törvény a felsőoktatás szabályozására vonatkozó és egyes kapcsolódó törvények módosításáról* (ez módosította az Nftv-t; kihirdetve 2021. április 30.).

2021 tavaszán és nyarán megfeszített munka zajlott a fő intézményi szabályozók (*Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Szervezeti és Működési Rendje, a Foglalkoztatási Követelményrendszere, a Hallgatói Követelményrendszere*) elkészítése kapcsán.

A Szenátus 2021. július 21-i ülésén érdemi vita mellett harmadszor is 20 igen szavazattal támogatta a fenntartóváltást (Határozat: 60/2021. VII.21.).

³Határozat: 6/2021. (II.17.)

Az Eszterházy Károly Egyetem Szenátusa megismerte és megtárgyalta az Intézmény fenntartóváltására irányuló javaslatot, miszerint 2021. augusztus 1. napjától az Egyetem fenntartói joga az Egri Főegyházmegyéhez kerül, egyidejűleg a Sárospataki Comenius Campus kiválik az intézményből. A testület a megismert indokok, várható előnyök alapján támogatja a fenntartóváltásra vonatkozó előterjesztést.

Az Egri Főegyházmegye vezetőivel közösen megfogalmaztuk a jövőképünket, felkészültünk arra, hogy a fenntartóváltással 2021. augusztus 1-jével egy átalakult és 21. századi színvonalon működő egyetem tér vissza az alapítójához.

„Az Egyetem és az Egri Főegyházmegye Magyarország Alaptörvényének és a fennálló jogrendnek értelmében hitet tesz a lelkiismereti és vallásszabadságról és a Nemzeti Felsőoktatási Törvénnyel összhangban alkalmazza az egyházi intézmények működésére vonatkozó egyházi jogszabályokat. Az Egyetem az elkövetkező években egy olyan megújulás elé néz, melyben a római katolikus egyház normái, a katolikus egyetemi lét természetes következményeként, megjelennek az egyetemi működésben.

Ebben a megújulásban irányadó Szent II. János Pál pápa *Ex Corde Ecclesiae* apostoli rendelkezése a katolikus egyetemekről, melyben a Szentatya kijelölte azt a célt, amely felé az Egyetem haladni szándékozik.

Ez a folyamat, megfelelő az apostoli rendelkezésnek, nem befolyásolja az akadémiai kutatási, művészeti és tanszabadságot, melynek határait a hatályos törvények szabják meg. Kiemelem, hogy a nem római katolikus keresztény hitvallású és nem keresztény hitvallású egyetemi polgárok a katolikus egyetem teljes jogú tagjai.

A folyamatot a türelem és a tolerancia fogja meghatározni. A római katolikus egyház által képviselt értékek alapjait jelentik a modern magyar nemzeti gondolatnak, az évezredek alapokon nyugvó európaiságnak és az egyetemes humanizmusnak. Ezen értékek a fenntartóváltás után még hangsúlyosabbá válnak.”⁴

Történelmi pillanat részesei lehettünk 2021. augusztus 1-jén. A Gondviselő szándéka szerint az Egyetem megérett arra, hogy a katolikus egyetemek nagy családjába betagozódjon, és a keresztény értékek figyelembevételével végezze kutató és oktató tevékenységét.

Az ünnepet hálaadó szentmisével kezdtük a Bazilikában. A szentmise homiliájában Érsek Úr a következő szavakkal utalt a folyamatra: „A megismerés, az igazság keresésének és megismertetésének őszinte vágya, valamint az ész, a *ratio* iránti tisztelet sarkallta Eszterházy püspököt az egyetemi gondolat elindításában, majd ötven évvel később Pyrker érsek ugyanannak az igazságnak a szolgálatában Isten megismerésére és imáadására építette a főszékesegyházat – mint a *fides*, a hit bástyáját. Ily módon szakrális jellege van annak a két nagy épület között található térnek is, ahol a püspök szobra áll. Ez az Eszterházy tér kapcsolja össze a hit és az ész templomát. Amikor e kettő között békesség, együttműködés és harmónia van, akkor virágzik fel a város és az ország. A harmónia eddig is megvolt, a felvirágzás pedig Isten segítségével folytatódik” – hangzott el Érsek Atya szentbeszédében.

⁴ Részlet Az Eszterházy Károly Egyetem fenntartóváltási folyamatának alapelvei c. dokumentumból.

Összeállította az Egyetem polgáraival folytatott konzultáció alapján, a Fenntartóváltást Előkészítő Szakmai Munkabizottság.

A Magyar Kurír így tudósított az eseményről: „A székesegyházban összegyűlt az egyetemi család, a szenátus tagjai, az egyetemet alkotó öt kar és a hozzá tartozó intézmények vezetői, a hallgatói önkormányzat tagjai, az egyetem oktatói és munkatársai, Eger város tudományos, társadalmi és politikai életének képviselői.”

1. kép: Az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem alapítólevele. 2021. augusztus 1. (Fotó: Szántó György)

A szentmise után Érsek úr megáldotta az Egyetemi Házat. Ezt követően ünnepi szenátusülésein fogadtuk el az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem jövőképét és intézményfejlesztési tervét ismét 100%-os támogatással.⁵ A szenátusülésein először köszönthették dr. Novák István atyát, aki e naptól a szenátusnak hivatalból tagja, a Nagykancellár által delegált általános rektorhelyettesként.

2. kép: Dr. Ternyák Csaba, az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem nagykancellárja megáldja az Egyetemi Házat. 2021. (Fotó: Szántó György)

A Líceum udvarán délután hat órától kezdődött a díszünnepély. Vendégünk volt Schanda Tamás, az Innovációs és Technológiai Minisztérium miniszterhelyettese. Az emelkedett pillanatokat este hét órától pedig a Tolcsvay László zenéjére és Tolcsvay Béla szövegkönyvére írt Magyar Mise című rockoratórium fokozta.

⁵ Határozat: 68/2021. (VIII.1.)

Az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Szenátusa – a módosítási indítványokat figyelembe véve – elfogadja az „Eszterházy Károly Katolikus Egyetem jövőképe” elnevezésű dokumentumot.

Határozat: 69/2021. (VIII.1.)

Az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Szenátusa – a módosítási indítványokat figyelembe véve – elfogadja az „Intézményfejlesztési Terv 2021–2024” elnevezésű dokumentumot.

3. kép: Az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem vezetése a katolikus egyetemmé válás napján. 2021.

(Fotó: Szántó György)

(Középen Dr. Ternyák Csaba érsek, az Egyetem nagykancellárja; jobbján Dr. Pajtkókné Dr. Tari Ilona rektor, Dr. Váczy Kálmán általános rektorhelyettes, Dr. Csáfor Hajnalka oktatási rektorhelyettes, Dr. Tánczos Tamás, a Gazdaság és Társadalomtudományi Kar dékánja; balján Dr. Novák István delegált általános rektorhelyettes, Dr. Juhász Tibor tudományos rektorhelyettes,

Prof. Dr. Pintér Márta Zsuzsanna, a Bölcsészettudományi és Művészeti Kar dékánja.

Második sorban balról Rákosiné Dr. Jakab Éva rektori kabinetvezető, Dr. Novotni Ádám, a Gazdaság és Társadalomtudományi Kar dékánhelyettese, Dr. Szűts Zoltán, a Pedagógiai Kar dékánja,

Dr. Mogyorósi Zsolt, a Pedagógiai Kar dékánhelyettese, Dr. Varró Bernadett, a Jászberényi Kampusz főigazgatója, Lengyelne Dr. Molnár Tünde, az Informatikai Kar dékánhelyettese, Dr. Dolmányos Péter, a Bölcsészettudományi és Művészeti Kar dékánhelyettese, Dr. Tóth Antal, a Természettudományi Kar dékánja, Herpainé Dr. Lakó Judit, a Természettudományi Kar dékánhelyettese)

4. kép: Dr. Ternyák Csaba érsek aláírja az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem alapítólevelét. 2021.
(Fotó: Szántó György)

5. kép: Díszünnepség, Dr. Ternyák Csaba érsek, nagykancellár magasba emeli az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem alapítólevelét. 2021. (Fotó: Szántó György)

Szolgálat az első két évben

Az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem megalakulásával a Fenntartónkkal közösen küldetésnyilatkozatban határoztuk meg, hogy az Egyetem szellemi megújulásában irányadó Szent II. János Pál pápa *Ex Corde Ecclesiae* kezdetű apostoli rendelkezése a katolikus egyetemekről. Amely minden egyetemi polgárt a lelkiismereti- és vallásszabadság szellemében az igazság elkötelezett keresésére, a megtalált igazsághoz való hűségre, annak mélyebb megismerésére és önálló gondolkodásra ösztönöz.

Ennek jegyében indítottuk útjára *A hit és az ész dialógusa* című tudományos előadás sorozatunkat, amelynek célja, hogy az egyetem polgárai a meghívott vendégekkel együtt, oldott hangulatban beszélgessenek a hit és a tudomány viszonyát érintő kérdésekről.

Kidolgoztuk az *Életpályatámogató teljesítményértékelési rendszert*, amely a Fenntartó és a Szenátus által is elfogadásra került. Ennek bevezetésével Egyetemünk segíti a szakmai életpálya kiteljesedését.

A fenntartó váltás után három lépcsőben, történelmi léptékű bérfeljesztés valósult meg az Egyetemen. Ennek során a funkcionális területek dolgozói a három lépcsős béremelés során 45%-os, az oktató, kutató és tanár munkakörben dolgozók átlagosan 75%-os béremelésben részesültek. A 2021 szeptemberétől és 2022 januárjától két lépésben megvalósított bérrendezésnek köszönhetően immár versenyképes fizetésekkel honorálja munkatársait az Egyetem.

2022-ben a felvett hallgatók száma mintegy 20%-kal, 2023-ban mintegy 40%-kal haladta meg a fenntartóváltás előtti időszak adatait. Az ország minden részéből érkeznek hallgatók intézményünkbe, aktív hallgatói létszámunk meghaladja a nyolcezer főt. Egyetemünk nagyot lépett előre a nemzetközi képzések területén is: külföldi hallgatóink 11 szakon szerezhetnek oklevelet teljes diplomaprogramban, angol nyelven.

Az immár katolikus egyetem képzési palettáján 2023 szeptemberétől elindítjuk az első hitéleti képzést kántor alapszakon az Egri Hittudományi Főiskolával közösen. Örömteli, hogy katolikus egyetemmé válásunkhoz kapcsolódó, a szellemi megújulás jegyében hirdetett keresztény műveltségterülethez tartozó kurzusokat már több ezer hallgató vette fel.

Újdonság a klímareferens és köznevelési mestervezető szakirányú továbbképzés is, új specializáció indul többek között a sportszervezés és a képi ábrázolás alapszakok, továbbá a vezetés és szervezés mesterképzés területén.

Egyetemünk egyik kiemelt vonzereje a sokszínű és személyre szabott ösztöndíjrendszer, amely 2022-ben új lehetőségekkel gyarapodott: pedagógusjelöltek számára kínáljuk a Pyrker ösztöndíjat. Az informatikus hallgatóink számára elérhető a linzi Johannes Kepler Egyetemmel közös, angol nyelvű programtervező informatikus mesterszakunk kutatási és önköltségi ösztöndíja. Az „Esélyt a tanulásért” ösztöndíj a szociálisan rászorulóknak nyújt segítséget.

2022-ben a tudomány hónapjában kötöttünk együttműködési megállapodást a Magyar Örökség-díjas *Magyar Természettudományi Társulattal*, melynek keretében az egyetemen

megalakult a *Magyar Természettudományi Társulat Észak-Magyarországi Területi Szervezete* annak érdekében, hogy a tudomány-népszerűsítésben és a tehetséggondozásban a két intézmény egymást erősítse.

A magas színvonalú oktatás mellett eredményes kutatómunkáról is szólt az elmúlt időszak. Több mint 130 millió forintot nyert el kutatási projektek megvalósítására az OTKA témapályázat felhívásán Egyetemünk.

Büszkeséggel tölt el bennünket, hogy a Történelemtudományi Intézetünk elnyerte a „*Magyar Tudományos Akadémia által Kiválónak Elismert Kutatóhely*” minősítést, míg az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Kutatási és Fejlesztési Központját *Heves megyéért díjjal* tüntették ki.

Az új pályázati időszak első sikeres kutatás-fejlesztési projektje révén egyetemünk több mint 1 milliárd Ft-ot fordíthat szőlészeti-borászati kutatásokra négy év alatt. Az *Eszterházy Károly Katolikus Egyetem gyakorlatorientált felsőfokú képzéseinek infrastrukturális- és készségfejlesztése* címet viselő, első RRF projektünk is 2,1 MD Ft támogatásban részesült.

Nagyarányú egyetemi fejlesztés valósult meg a teremtésvédelem jegyében. Lezárult az „*Eszterházy Károly Katolikus Egyetem épületenergetikai fejlesztése*” című KEHOP-projekt, amelynek eredményeképpen a megújuló energiára és a korszerű építőipari megoldásokra építve újabb hat épületünk működése válik jobb hatásfokúvá. A fejlesztésre fordított támogatási keret bruttó 1,5 MD Ft volt.

A Szénrégió Bizottság egyetemünkön működő titkársága a Nemzeti Energia és Klímaterv megvalósításában lát el kiemelt feladatot.

2021. augusztus 1-én elindult az új és korszerű honlap és debütált az Egyetem saját fejlesztésű e-learning és távoktatási keretrendszere. A keretrendszert az Egyetem informatikai fejlesztő intézetének a munkatársai fejlesztették. Ugyancsak az ő munkájuk eredményeképpen készült el pályázati forrásból a katolikus köznevelési intézmények számára fejlesztett *Katolikus Digitális Tananyagtár*.

Az oktatás és kutatás mellett szerteágazó harmadik missziós tevékenységünk. Aktív szerepet vállalunk a város és a régió életében. Büszkéek vagyunk Roma Szakkollégiumunk társadalmi szerepvállalására.

Létrehoztuk az Egyetemi Innovációs Osztályt. Az egyetemi-vállalati ökoszisztéma fejlesztését szolgáló pályázatunk is pozitív elbírálásban részesült. 100 millió Ft-ot fordíthattunk az egyetemi innovációs ökoszisztéma és a vállalati kapcsolatok fejlesztésére. Alapítói vagyunk a Területi Innovációs Platformnak, a ZF Hungáriával közösen a helyi gazdaságfejlesztésért, a megfelelő szakemberképzésért és megyénk versenyképességéért dolgozunk.

Figyelemre méltó eredménnyel szerepelt az Egyetemünk a Times Higher Education Impact Rankings rangsorában, amely az ENSZ tizenhét, fenntartható fejlődéssel kapcsolatos célkitűzése (Sustainable Development Goals / SDGs) szempontjából vizsgálja a világ egyetemeit. Az intézmény a *szárazföldi ökoszisztémák védelme* kategóriában a hazai

egyetemek közül a második helyen végzett. Ugyancsak a második legtöbb pontot szerző magyar egyetem lett az Eszterházy a *szegénység felszámolása* kategóriában. Sőt, e tekintetben a V4-ek (Csehország, Lengyelország, Szlovákia és Magyarország) összes egyeteme közül a lista negyedik helyén található az egri egyetem. 2023-ban először jelent meg intézményünk a Quacquarelli Symonds (QS) felsőoktatási intézményeket értékelő nemzetközi rangsorában Európa legjobb egyetemei között.

Már az első tanévben az ágazatirányító minisztérium indikátorok alapján mérte az EKKE teljesítményét. Egyetemünk 91 %-os teljesítményt ért el. Ez a teljesítmény közel 2 MD Ft többlettámogatást jelentett számunkra.

A háborús helyzetben az emberség és a társadalmi felelősségvállalás jegyében adtunk helyet a veszély elől menekülőeknek, a Katolikus Karitással összefogva adománygyűjtést indítottunk, jótékonyági koncertet szerveztünk. Az év végén Bőjte Csaba testvér árvaellátó misszióját is jó szívvel segítettük.

Az oktatási és tudományos tevékenység mellett bőven jutott lehetőség a tartalmas kikapcsolódásra, a szórakozásra és közösségépítésre. A hallgatókat rendszeres egyetemi imaestek és lelki napok is várták a kirándulások, szakestek, a Gólya- és Felezőbál és az elmaradhatatlan Eszterházy Csillaga és Mr. és Mrs. Eszterházy választás mellett. Egyetemi munkatársként és az Eszterházy család tagjaként a szakmai feladatokon túl összeköt bennünket a családbarát programok, kirándulások és lelki gyakorlatok, a házasságról szóló előadások és a szentmisék közösségi élménye.

Az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem jövőképe

Az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem az Észak-magyarországi régió önálló, többkarú, államilag elismert egyeteme, az Egri Főegyházmegye fenntartásában. Az Alapító Levélben megfogalmazott célok kijelölik azokat az irányokat, amelyeket az egyetem a jövőben meg kíván valósítani.

Azzal a céllal került megalapításra, hogy

1) „székvárosunk és nemzetünk szellemi és lelki gazdagodását szolgálja”

Ehhez mindenekelőtt arra van szükség, hogy egész tevékenységét a katolikus szellemiség, az evangélium üzenete hassa át. Fontos célkitűzése, hogy Eger városa, a régió, az egész ország meghatározó tudásközpontjává, szellemi műhelyévé váljon, biztosítsa a tudományok magas szintű művelését. A lelki gazdagodás érdekében a keresztény emberkép és értékek alapján az emberi méltóság, a kisebbségek, a hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő fiatalok számára is jövőbe mutató életutat kínál.

Feladatának tekinti a kulturális értékek megőrzését, megismertetését és fejlesztését. Az intézmény hagyományaira alapozva, egyház- és nemzetstratégiai célokat figyelembe véve

a pedagógusképzés és -továbbképzés az egyetem kiemelt feladata marad. A 21. század iskolájának kialakításában az egyetem meghatározó, országos szerepet kíván betölteni. Törekvése továbbá, hogy képzési kínálatában megjelenjenek a külföldi, elsősorban katolikus felsőoktatási intézményekkel közösen kialakított programok is.

2) „segítse a fiatalok személyiségének a kibontakozását, talentumainak a feltárását és fejlesztését”

Az egyetem az ember alapvető antropológiai sajátosságait tiszteletben tartva lehetőséget kíván adni hallgatóinak a vallási ismeretekben való elmélyülésre, és arra, hogy önmagukat, Istent és a világot egyéb tudományos ismereteik szintjén ismerjék meg. Az ismeretek, a tudás és a tudásvágy átadása mellett olyan személyi érettségre szeretné eljuttatni hallgatóit, amelyeket az élet és az embertárs tisztelete, a teremtett világért érzett felelősség és koherens világnézet jellemez. Az egyetem célja a gazdag kínálatú, magas színvonalú képzés, valamint használható diploma biztosítása, amely garantálja, hogy a hallgatók tanulmányaik befejezését követően jó emberek, jó állampolgárok, egyházuk építő tagjai legyenek, akik képesek saját maguk és családjuk számára biztos egzisztenciát teremteni. Ennek érdekében az intézmény feladatának tartja a szükség szerinti duális képzést, ezért a gazdasági szereplőkkel színvonalas együttműködés kialakítására törekszik.

3) „hozzájáruljon az általános műveltség emeléséhez”

Az egyetem különféle programjai révén igyekszik hozzájárulni a hallgatók és tágabb környezetük kulturális és műveltségi szintjének emeléséhez. Az egyetem polgárai kötelességüknek tartják, hogy szellemi kisugárzásuk révén Eger városának életét tudományos és kulturális előadásokkal, mindenki számára nyitott, szabadegyetemi, zenei és művészeti programokkal gazdagítsák. Küldetésüknek érzik, hogy programjaik révén a város fiatalságát bevonják az egyetem életébe, hogy minél korábban el kezdjenek érdeklődni a kultúra és a tudomány értékei iránt. Az egyetem a tudás integrációjával a hit és az ész dialógusára törekszik. A változó társadalmi igényekre érzékenyen reagálni képes korszerű és minőségi oktatás révén őrzi a régió felsőoktatásának évszázadokra visszanyúló hagyományait és annak örökségére alapoz.

4) „az egyház tanítói küldetése teljesítéséhez”

Az Egyetem szellemi megújulásában irányadó Szent II. János Pál pápa Ex Corde Ecclesiae kezdetű apostoli rendelkezése a katolikus egyetemekről. A lelkiismereti-, és vallásszabadság szellemében az igazság elkötelezett keresésére, a megtalált igazsághoz való hűségre, annak mélyebb megismerésére és önálló gondolkodásra nevel. Mint katolikus egyetem az Egyház tanítói küldetésének kiemelkedő helye, amely a keresztény értékeket a kutatásban és az oktatásban is közvetíteni akarja. A hallgatóknak biztosítja a lehetőséget az Egyház tanításának megismerésére. Az egyetem arra törekszik, hogy a tudomány művelésével a hallgatókat tanulmányaikban elvezesse a tudás megszerzésének és átadásának örömére. A tehetséggondozás keretében felkelti

érdeklődésüket a tudományos és kutatói pálya iránt. Célja a boldog, kiegyensúlyozott, családjukért és közösségükért áldozatra is kész, elkötelezett, diplomás emberek felkészítése. Az oktatók arra törekednek, hogy részt vegyenek a hazai és nemzetközi tudományos életben, rendszeresen publikáljanak, annak érdekében, hogy használható és piacképes tudást adjanak át a hallgatóknak, és az egyetem tudományos megítélését erősítsék. A többi munkatársnak az életpályát felölelő, stabil, megújulásra ösztönző, családbarát munkahelyet teremt. Sajátos küldetését teljesíti, amikor ragaszkodik az európai keresztény kultúra értékeihez.

Ahhoz, hogy a jövőképünket beteljesítsük, azonosulnunk kell a Szent II. János Pál pápa *Ex corde Ecclesiae* apostoli rendelkezésében megfogalmazott egyetemi eszményképpel.

Eszertint *„a katolikus egyetem kiváltsága és felelőssége, hogy fenntartások nélkül az igazság ügyének szentelje magát. ... a katolikus egyetem azzal tűnik ki, hogy a természet, az ember és az Isten teljes igazságát kutatja. Sajátos feladata a hit és az értelem dialógusának elősegítése, hogy még láthatóbbá váljon az, ahogy a hit és az értelem harmonikusan tanúsítják az igazság egységét.”*

„A katolikus egyetemet áthatja a keresztény tudományeszmény, a személyes és szellemi kiteljesedés helyszíne és eszköze. Bölcsességre, helyes döntési és ítélőképességre, vagyis a szilárd erkölcsi értékrendre készíti fel a polgárait.”

Ez a mi felelőségünk, és az is, hogy továbbadjuk, közvetítsük azt a jövő nemzedékének, szolgálva ezzel a társadalmat, a nemzetet és az emberiséget.

Egyetemünk minden polgára nevében köszönetemet és hálámat fejezem ki Excellenciás és Főtisztelendő dr. Ternyák Csaba Érsek Úrnak, az Egri Főegyházmegye főpásztorának, hogy elődei nyomdokain haladva támogatta Eszterházy Károly egyetemalapítási terveit. Hálás vagyok a bizalmáért, a szoros és következetes támogató együttműködéséért, az egyetemi autonómia biztosításáért. Mindenekfelett köszönöm a Mindenhatónak, hogy mindvégig velünk volt, és hálás vagyok azért, hogy az Ő kegyelméből magam is részese lehetek az egyetem katolikussá válása folyamatának.